

STOP

Протидія булінгу (цькуванню) в закладах освіти

BULLYING

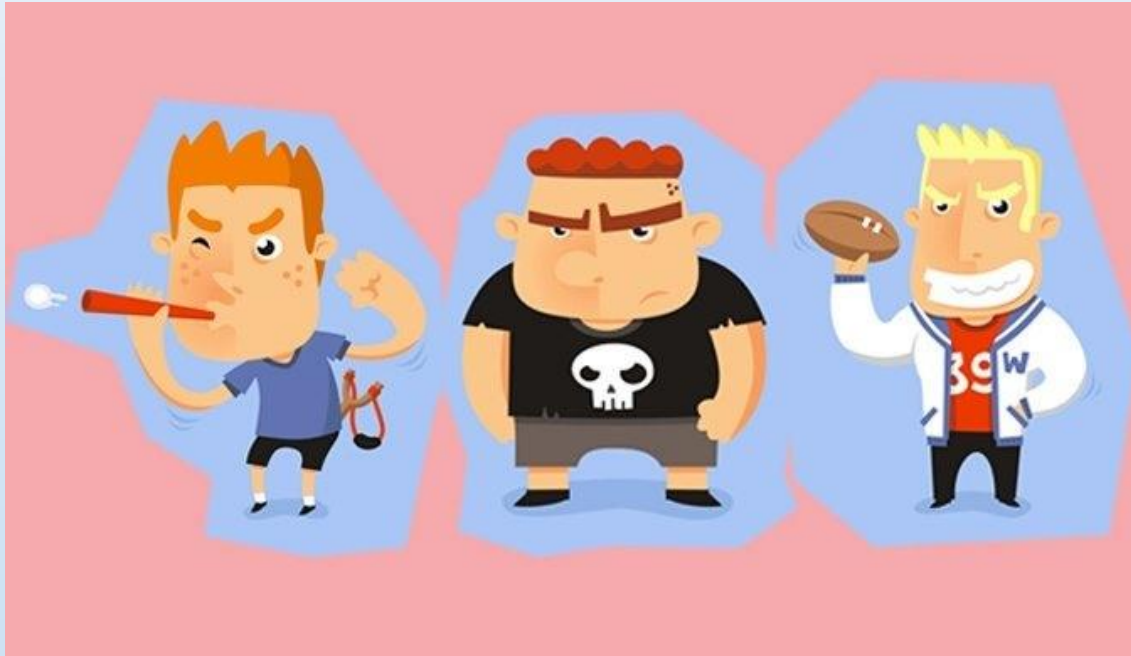

Булінг (знущання, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили.

Булінг проявляється в багатьох формах: є вербальна, фізична, соціальна форми булінгу, а також кіберзалякування.

Кривдник (булер) - учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу.

Потерпілий (*жертва булінгу*) - учасник освітнього процесу, в тому числі малолітня чи неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування).

Спостерігачі - свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування).

Сторони булінгу (цькування) - безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

**ЗУПИНИМО
БУЛІНГ
РАЗОМ!**

УЧАСНИКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

КОЛО БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

Булінг

Сторони мають чіткі ролі:
агресор і постраждала
сторона

Повторюваність, з метою
приниження

Нерівність сил

ознаки:

Ролі учасників не
розподілені

Поодинокі випадки, без
мети завдати шкоди

Вільне вираження
думок кожної сторони

Для того, щоб зрозуміти, чи є булінгом той чи інший випадок, потрібно проаналізувати ролі сторін, мету їхніх дій та наслідки.

Чим конфлікт відрізняється від булінгу?

Конфлікт

- Одноразовий, неповторюваний акт
- Незгода, розбіжність думок
- Рівність сил
здатність кожної зі сторін впливати на процес конфлікту

VS

Булінг

- Тривалі, повторювані дії
- Агресивна поведінка з метою завдати шкоду та принизити
- Нерівність сил
різниця у фізичному стані, рівні соціально-психологічної адаптованості, стані здоров'я

Не кожен конфлікт є булінгом.

Ситуація, коли одна дитина штовхнула іншу без наміру завдати шкоду - **не є булінгом.**

Ситуація, коли дитина навмисно фотографує однокласників в роздягальнях та шантажує або поширює ці фото з метою приниження - **є булінгом.**

Вербальний булінг

Словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про кого-небудь (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу).

Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Кіберзалякування
(кібернасильство) або булінг у
кіберпросторі полягає у
звинуваченні когось з
використанням образливих слів,
брехні та неправдивих чуток за
допомогою електронної пошти,
текстових повідомлень і
повідомлень у соціальних
мережах. Сексистські, расистські
та подібні їм повідомлення
створюють ворожу атмосферу,
навіть якщо не спрямовані
безпосередньо на дитину.

Суб'єктами реагування у разі настання випадку булінгу (цькування) в закладах освіти є:

- служба освітнього омбудсмена;
- служби у справах дітей;
- центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- органи місцевого самоврядування;
- керівники та інші працівники закладів освіти;
- засновник (засновники) закладів освіти або уповноважений ним (ними) орган;
- територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України.

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ! СТОП БУЛІНГ!

ДИТЯЧА ЛІНІЯ
116111 або **0 800 500 225** (з 12.00 до 16.00)

ГАРЯЧА ТЕЛЕФОННА ЛІНІЯ ЩОДО БУЛІНГУ
116 000

ГАРЯЧА ЛІНІЯ З ПИТАНЬ ЗАПОВІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ
116 123 або **0 800 500 335**

УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ З ПРАВ ЛЮДИНИ
0 800 50 17 20

УПОВНОВАЖЕНИЙ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ПРАВ ДИТИНИ
044 255 76 75

ЦЕНТР НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ
0 800 213 103

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ 102

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

Педагогічні та інші працівники закладу освіти у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;
- повідомити керівника закладу освіти та принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

**НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ**
102

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ У РАЗІ БУЛІНГУ?

**НАЦІОНАЛЬНА ДИТЯЧА
"ГАРЯЧА ЛІНІЯ"**
116 111

**ГАРЯЧА ЛІНІЯ
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
НАСИЛЬСТВУ**
116 123

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ

**ЦЕНТР НАДАННЯ
БЕЗОПЛАТНОЇ
ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ**
0 800 213 103

**НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ**

**ЮВЕНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ**